

Urban

Data Center

Leiden071

Economische groei in Leiden, 2015-2019

CBS

Urban Data Center / Leiden071

Januari 2021

info@leidenincijfers.nl

1. Inleiding en begrippen

UDC-project economische groei

Gemeente Leiden is op zoek naar inzicht in de economische structuur van de stad en ontwikkelingen daarin. Daartoe heeft het CBS, in het kader van het samenwerkingsverband Urban Data Center Leiden071, een tabellenset beschikbaar gesteld met daarin verschillende economische indicatoren. In deze publicatie worden gegevens uit die tabellen geanalyseerd. De komende twee jaren zal de tabellenset worden geactualiseerd. In december 2021 worden bijvoorbeeld de voorlopige cijfers over 2020 beschikbaar gesteld. In deze publicatie wordt een deel van de gegevens geanalyseerd. Het betreft de ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde in Leiden en andere geografische regio's.

Bruto toegevoegde waarde

Het begrip dat centraal staat in deze publicatie is de bruto toegevoegde waarde. Dit is de waarde van alle geproduceerde goederen en diensten (de productiewaarde of output) minus de waarde van goederen en diensten die tijdens deze productie zijn opgebruikt (het intermediair verbruik). De toegevoegde waarde is daarbij uitgedrukt in basisprijzen, de prijzen zijn die zoals ze door producenten zijn ervaren. Inbegrepen is de toegevoegde waarde van alle in Nederland opererende bedrijfseenheden, dus ook degenen die in buitenlandse handen zijn. Ook overheidsinstanties en andere niet-commerciële instanties behoren hiertoe.

Regio's

In de tabellen en in deze publicatie worden verschillende geografische regio's met elkaar vergeleken:

- Leiden
- Regio071 (Leiden + Katwijk, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude)
- Leiden en Bollenstreek (COROP-gebied: Regio071 + Hillegom, Kaag en Braassem, Lisse, Noordwijk en Teylingen)
- Zuid-Holland (Provincie: Leiden en Bollenstreek + andere gemeenten in Zuid-Holland)
- Nederland

Een kleiner gebied is dus steeds onderdeel van alle grotere gebieden.

Status van de cijfers

Het CBS heeft in 2018 een revisie uitgevoerd van de nationale rekeningen. Hierbij worden nieuwe statistische bronnen en ramingsmethoden gebruikt. De revisie van de regionale rekeningen waarbij onder meer wordt aangesloten op het Europese Systeem van Rekeningen 2010 (ESR2010), is voor de verslagjaren van deze tabellenset afgerond. De status van de verslagjaren 2015, 2016 en 2017 is definitief. Voor de verslagjaren 2018 en 2019 is de status voorlopig.

Meer informatie

De tabellenset die het CBS heeft samengesteld is te vinden op de [website van UDC Leiden071](#). Daarin staan, naast meer cijfers dan in deze publicatie besproken, een toelichting op de onderzoeksmethode en overige begrippen.

Op [CBS Statline](#) staan gegevens voor meer jaren en meer sectoren. Het laagste geografische niveau is daar het COPOP gebied.

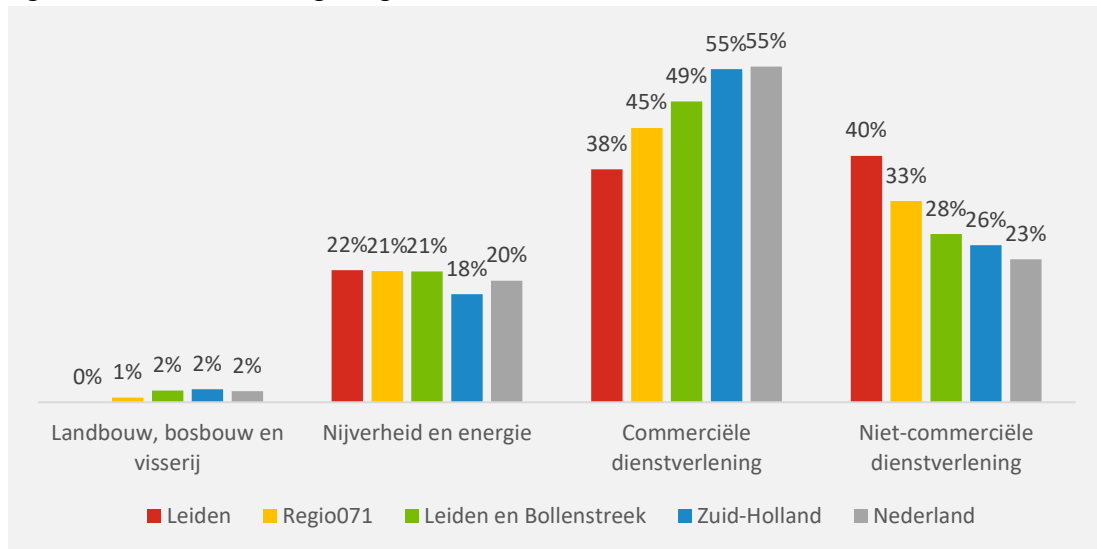
2. Resultaten

Economische structuur

Het is interessant om te kijken wat het belang van de verschillende sectoren in de Leidse economie is. In figuur 1 is te zien hoe de bruto toegevoegde waarde is verdeeld over de sectoren per geografische regio. De vier staafjes per regio tellen op tot 100%.

Er is te zien dat het aandeel van 'landbouw, bosbouw en visserij' in alle regio's het kleinst is, in Leiden zelfs verwaarloosbaar. De sector 'nijverheid en energie' neemt in alle regio's rond de twintig procent van het totaal in. Een groot verschil tussen Leiden en de andere regio's is dat in Leiden de 'commerciële dienstverlening' kleiner is dan de 'niet-commerciële dienstverlening'. In de andere regio's is dat andersom. Zorg en onderwijs zijn twee sectoren die tot de niet-commerciële dienstverlening behoren en die in Leiden sterk vertegenwoordigd zijn.

Figuur 1: Aandeel bruto toegevoegde waarde van verschillende sectoren in het totaal, 2019

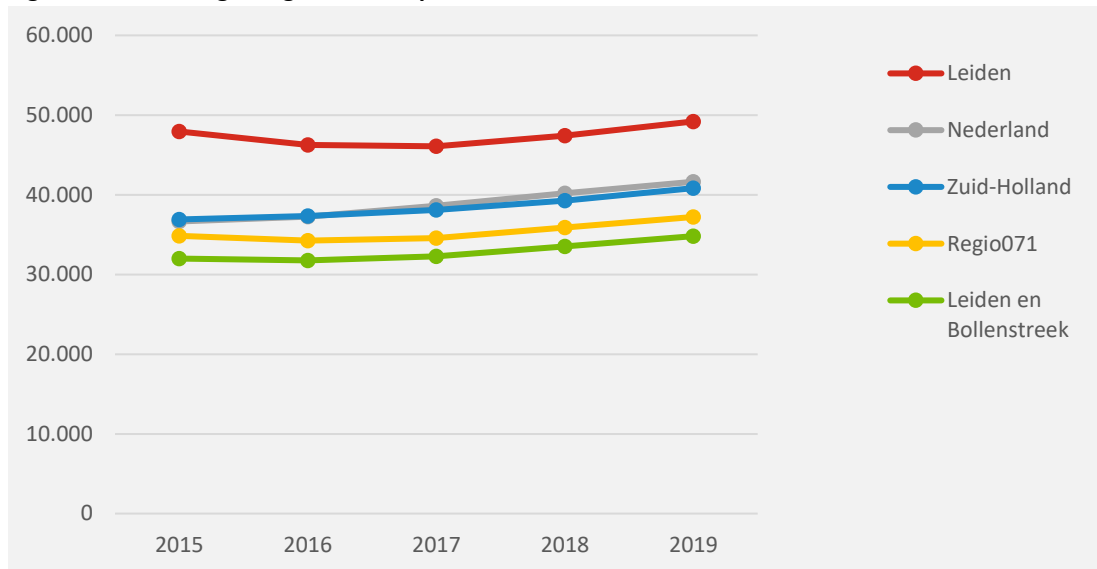

Bron: CBS

Bruto toegevoegde waarde in verschillende regio's

In deze rapportage vergelijken we de bruto toegevoegde waarde van verschillende geografische gebieden. Omdat deze regio's in grootte van elkaar verschillen is het zinvol om een relatief cijfer te gebruiken. Als we kijken naar de bruto toegevoegde waarde per inwoner zien we dat dat in Leiden het hoogst is van alle andere regio's. In 2019 lag het op € 49.200 per inwoner. Ter vergelijking: in de Duin- en Bollenstreek, waar Leiden deel van uitmaakt, was het in dat jaar € 34.810.

Figuur 2: Bruto toegevoegde waarde per inwoner, 2015-2019

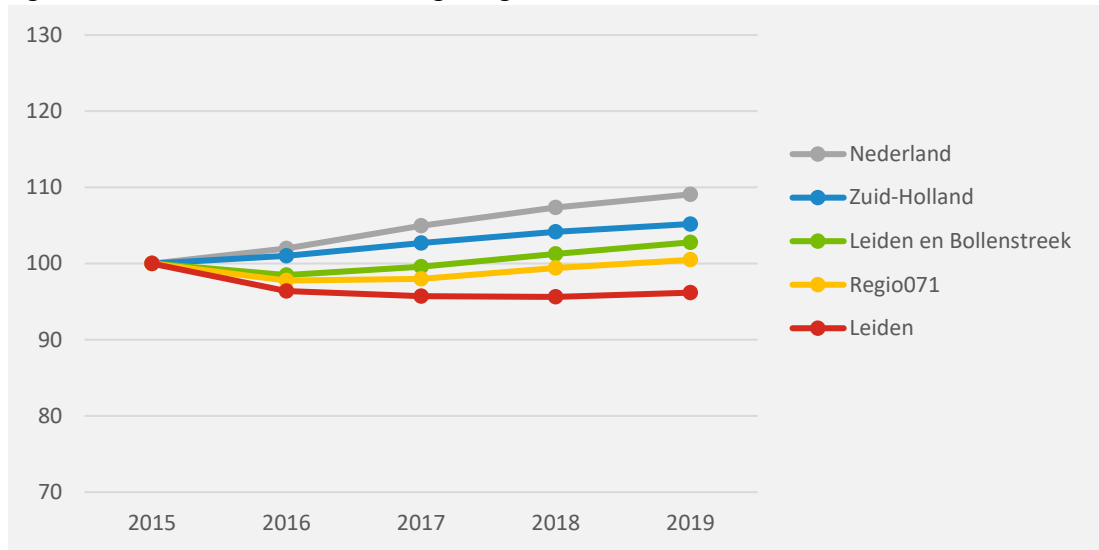

Bron: CBS

Vaak wordt, als het om bruto toegevoegde waarde gaat, gekeken naar de groei ervan. In figuur 2 zien we al dat de groei in Leiden in de periode 2015-2019 niet heel groot was. Tussen 2015 en 2017 is de bruto toegevoegde waarde per inwoner zelfs gedaald.

In figuur 3 is de bruto toegevoegde waarde in 2015 op 100 gesteld. Vervolgens zijn de veranderingen per jaar weergegeven als indexcijfer. Dus bij bijvoorbeeld een krimp van 2% wordt het indexcijfer 98. Overigens kunnen figuur 2 en figuur 3 niet helemaal met elkaar vergeleken worden. Ten eerste omdat figuur 2 de bruto toegevoegde waarde *per inwoner* betreft, en ten tweede omdat daarin prijsveranderingen zijn meegenomen en in figuur 3 gaat het alleen om het volume. Het is niet mogelijk om volledig vergelijkbare figuren te presenteren, omdat de data daarvoor niet beschikbaar is. Figuur 3 is overigens wel vergelijkbaar met de figuren 4, 5, 6, en 7, die de verschillen per sector laten zien.

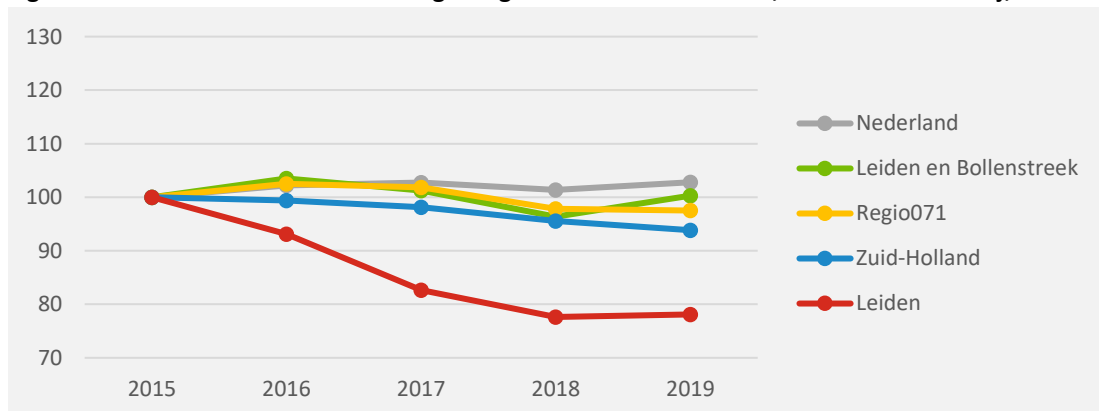
In figuur 3 is te zien dat Leiden in 2016 een daling van de bruto toegevoegde waarde liet zien van 4%. Deze is in de jaren daarna niet meer ingelopen. In de Regio071 is de bruto toegevoegde waarde tussen 2015 en 2019 per saldo gelijk gebleven. In Nederland is het gestegen met 9%. Het is interessant om te kijken wat de effecten per sector zijn op de groeicijfers.

Figuur 3: Volumemutaties in bruto toegevoegde waarde, 2015-2019

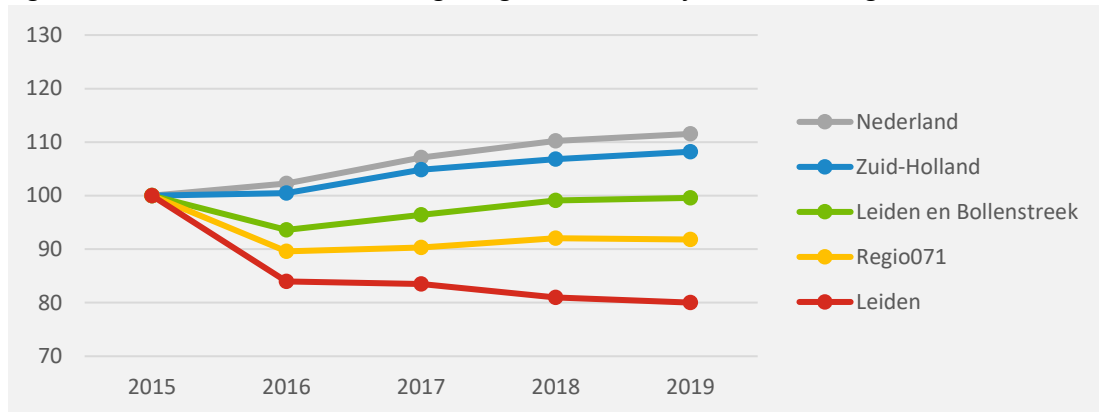
Bron: CBS

Volumemutaties bruto toegevoegde waarde in verschillende sectoren

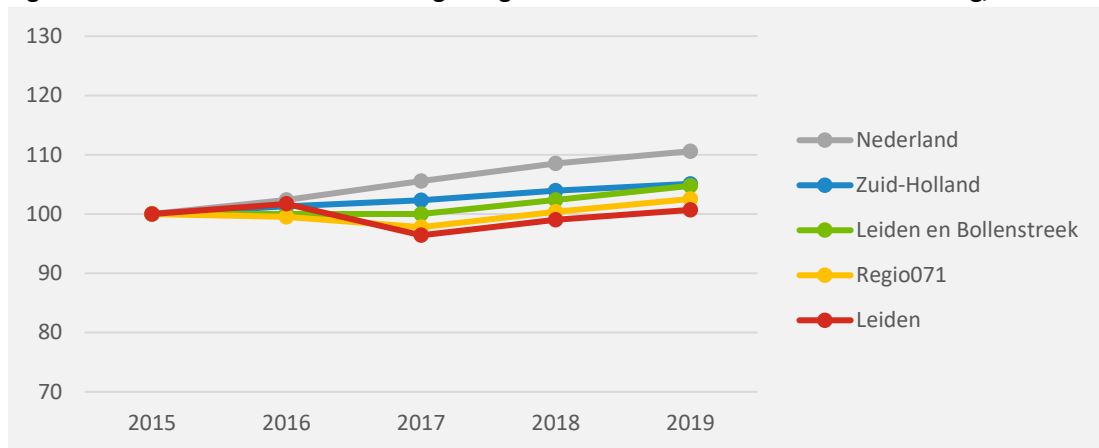
Uit de grafieken per sector blijkt dat in de sectoren 'landbouw, bosbouw en visserij' en 'nijverheid en energie' de bruto toegevoegde waarde in Leiden in de jaren 2015 en 2019 is gedaald. Meer dan in andere geografische gebieden. In de sectoren 'commerciële dienstverlening' en 'niet-commerciële dienstverlening' is de bruto toegevoegde waarde in Leiden gestegen, maar minder dan in de meeste andere geografische gebieden.

Figuur 4: Volumemutaties in bruto toegevoegde waarde in landbouw, bosbouw en visserij, 2015-2019

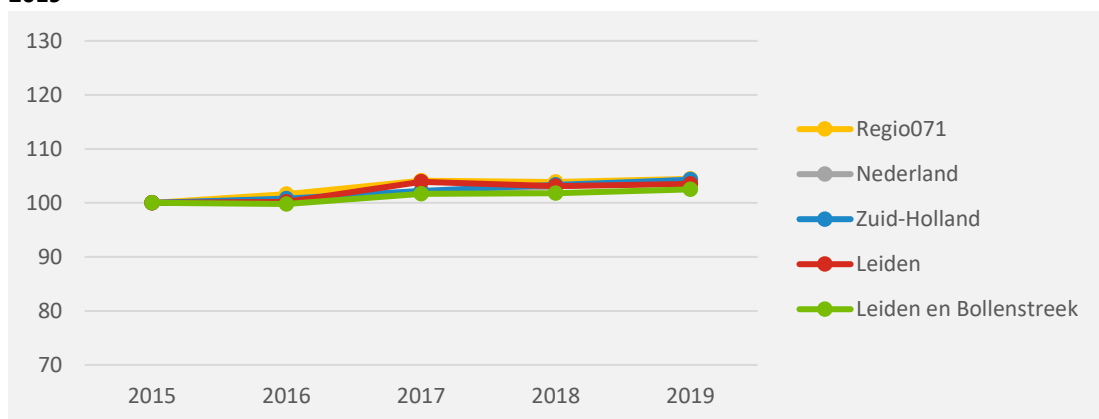
Bron: CBS

Figuur 5: Volumemutaties in bruto toegevoegde waarde in nijverheid en energie, 2015-2019

Bron: CBS

Figuur 6: Volumemutaties in bruto toegevoegde waarde in commerciële dienstverlening, 2015-2019

Bron: CBS

Figuur 7: Volumemutaties in bruto toegevoegde waarde in niet-commerciële dienstverlening, 2015-2019

Bron: CBS

Als we figuur 1 combineren met de figuren 4 t/m 7, dan zien we dat Leiden het sterkst vertegenwoordigd is in de sector die in Leiden het meest is gegroeid (niet-commerciële dienstverlening). Aan de andere kant zien we dat de bruto toegevoegde waarde van Leiden het sterkst is gedaald in de sector die vrijwel niet bijdraagt aan het totaal (landbouw, bosbouw en visserij). Daardoor werkt de daling in die sector vrijwel niet door in het totaal.